

बंधाच्यात बुडणाऱ्या मित्रांचे जीवन वाचवणारा लहान 'हिरो' जय खिराडे

► महासागर प्रतिनिधि ►

मानोरा - तालुक्यातील शेंदुरजना अढाव गावातील एका नऊ वर्षीय युवकांच्या प्रसंगावधानामुळे दोन बालकांचे प्राण वाचल्याची घटना नुकतीच घडली असून, जय संतोष खिराडे या चिमुकल्याचे समाजात सर्वत्र कौतुक केले जात आहे. गावातील आरुष राहुल गवई (वय ११) आणि सार्थक प्रमोद पड्यान (वय ११) हे दोघोडी गावा जवळील बंधाच्यात पोहण्यासाठी गेले होते. मात्र, त्यांना पोहाना न घेत असल्याने ते पाण्यात बुडलागले. त्याच वेळी त्यांच्या सोबत असलेला जय खिराडे याने ही धोकादायक परिस्थिती ओळखून आरडाओडा करत गावाकडे थाव घेतली. त्याने प्रसंगावधान राखत गावातील लोकांना माहिती दिली की आरुष व सार्थक हे बंधाच्यात बुडत आहेत. जयचाचा तत्परतेने जागरूक झालेले गावकरी-

अशा प्रकारची प्रसंगावधान व सजगता समाजातील लहानगर्यांमध्ये ही जागरणे गरजेते आहे. जय खिराडे हे याचे उत्कृष्ट उदाहरण ठराले आहे. प्रशासनाने देखील अशा बालांची गोरख करावा, अशी मागणी ग्रामसंचारी केली आहे.

बेशुद्धावस्थेत होते. तातडीने प्राथमिक आरोग्य केंद्रात दाखल केल्यानंतर पुढील उपचारासाठी त्यांना वाशिम येथील ग्रामीण रुणालयात हलवण्यात आले. सुदैवाने उपचारानंतर दोघांची प्रकृती सुधारल्याने त्यांना सुटी देण्यात आली. जय खिराडे याचे धीर्घ, उपस्थिती आणि प्रसंगावधानामुळे मोठा अन्तर ठरला. केवळ नऊ वर्षांच्या वयात दाखवलेले हे धीर्घ गावातीलीन नद्दे तर तालुकाभर माहिला व पुरुष-तत्काळ बंधाच्याकडे थावले. गावातील देवानंद यांनी थाडस दाखवून दोघांनाही पाण्यातून बाहेर काढले. त्या वेळी दोघांचे नाकां-तोंडात पाणी गेल्यासुळे ते होत आहे.

माहिला व पुरुष-तत्काळ चर्चेचा विषय ठरत आहे. ग्रामस्थांसह शिक्षक, पालक व सामाजिक कार्यकर्त्त्यांकडून जयच्या शोभायाची विशेष कौतुक होत आहे.

नर्मदा सॉल्वेक्स प्रा. लि यांनी घेतले ७५ क्षयरुग्ण दत्तक

► महासागर प्रतिनिधि ►

रिसोड - ०६ जुन रोजी वाशीम येथील नर्मदा सॉल्वेक्स प्रा. लि अणुकारुम पफूल प्रा. लि. संचालक श्री. संजयजी रुहाटिया यांनी ७५ क्षयरुग्ण निक्षयमित्र या शासनाच्या संकलनेंउंतरात दत्तक घेतले असून त्या सर्वांना प्रोटीन पावरद्युचे गाटप करण्यात आले. यांवृद्धी असेच सहकार्य करणारा असे सचाळक यांनी सांगितले. यावेळी उपस्थित कर्मशाली मैनेजर नितेश एकदे, आर आर शहानी सोणेरी, रवींद्र शर्मा, अनिल सोमांनी तसेच जिल्हा क्षयरोग केंद्राचे कार्यक्रम व्यवस्थापक समाधान लोणसूने, उत्तराचर पर्योगक्षक रामेश्वर सोनुने, मोरेश पिंपरकर, आरोग्य निरीक्षक रामदास गवई उपस्थित होते. 'निनिक्ष्य मित्र' ही संकलना क्षयरोग (टीवी) रुग्णांच्या उपचारात आणि मानसिक आधारात महत्वपूर्ण भूमिका बजावते.

भारत सरकारच्या राष्ट्रीय क्षयरोग निर्मूलन कार्यक्रम (INTEP - National Tuberculosis

Elimination Programme) अंतर्गत ही योजना राबवली जाते. 'निनिक्ष्य मित्र' ही योजना केवळ आरोग्य सेवा न देता मानवी संवेदनशीलता, सामाजिक जबाबदारी आणि सहकार्याचे मूर्त रुप आहे. अशा मित्रांमुळे अनेक टीवी रूपण पूर्णपणे बरे हाऊन पुढीचा अपेक्षात आनंदान संभागी होतात. प्रत्येक व्यक्ती, संस्था, यांवर्ग किंवा समाजसेवी संघर्षातील निक्षय मित्र हाऊंशकते. यामार्फत आपण एका रुग्णाचे नव्हेतर संपूर्ण समाजाचे आरोग्य सुधारण्यास मदत करू शकतो. जिल्हातील दानशर, समाजसेवक यांनी निक्षय मित्र बनावे यासाठी जिल्हा क्षयरोग केंद्राच्या वर्तीने आवाहन करण्यात येत आहे.

मोप येथे ग्राहक प्रबोधन सभा उत्साहात

► महासागर प्रतिनिधि ►

रिसोड - अंतरराष्ट्रीय सहकार वर्ष २०२५ ग्राहक प्रबोधन सभा दिनांक ४ जुन २०२५ ला मोप येथे संपन्न झाली. अंतरराष्ट्रीय सहकार वर्षाची विविध योजना राबवत आहे. जलसंवर्धन, सिंचन आणि जलुक्त शिवार यासारखा उपक्रमाद्वारे शेतकऱ्यांना दिलासा देण्याचा शासनाचा प्रयत्न आहे. या पार्श्वभूमीकर जलसंपदामंत्री डॉ. राधाकृष्ण विखे पाटील यांनी वाशिम जिल्ह्यातील दौरा करून जिल्हातील विविध विकास कामांचा आदावा घेतले. यावेळी त्यांनी वाशिम येथील अधिकार्यांसमवेत सविस्तर आदावा बैठक घेतली. या बैठकीत जिल्हातील सुर असलेल्या सिंचन प्रकल्पाचा, जलसंधारण योजनावी अंमलेजागी, तसेच पाणींचार्दी उपरांतीचा तार्याचा योजना वारपर सुनिश्चित करणे ही प्रथमिकता आहे.

पाहुणे म्हणून वामनराव देशमुख मंत्र्यांच्यांनी याचाबत मार्गदर्शन केले. या कार्यकारी सोसायटी यांच्या विषयी माहिती देऊन ग्राहकांवे हित जोपासण्यासाठी ग्राहकानेकायाकाय करावे, याचाबत सर्व आमदार अमित सुभाषराव झनक तथा वाशिमजिल्हाकांग्रेसकमिटीचे अध्यक्ष यांचे हस्ते त्यांना मालेगाव हातविभागीकून धनादेश देण्यात आले.

या कार्यक्रमाचे उद्घाटन रिसोड- मालेगाव मतदार संघाचे आमदार अमित सुभाषराव झनक तथा जिल्हा कॅंप्रेस कमिटी वाशिम यांनी केले. त्यांचे समवेत प्रमुख

यांनी केले तर आभार प्रदर्शन बैठके कैशियर यांनी केले.

पाहुणे म्हणून ग्राहकांवे हित जोपासण्यासाठी ग्राहकानेकायाकाय करावे, याचाबत सर्व आमदार अमित सुभाषराव झनक तथा वाशिमजिल्हाकांग्रेसकमिटीचे अध्यक्ष यांचे हस्ते त्यांना मालेगाव हातविभागीकून धनादेश देण्यात आले.

या कार्यक्रमाचे उद्घाटन आले.

पाहुणे म्हणून ग्राहकांवे हित जोपासण्यासाठी ग्राहकानेकायाकाय करावे, याचाबत सर्व आमदार अमित सुभाषराव झनक तथा वाशिमजिल्हाकांग्रेसकमिटी वाशिम यांनी केले. त्यांचे समवेत प्रमुख

यांनी केले तर आभार प्रदर्शन बैठके कैशियर यांनी केले.

पाहुणे म्हणून ग्राहकांवे हित जोपासण्यासाठी ग्राहकानेकायाकाय करावे, याचाबत सर्व आमदार अमित सुभाषराव झनक तथा वाशिमजिल्हाकांग्रेसकमिटी वाशिम यांनी केले. त्यांचे समवेत प्रमुख

यांनी केले तर आभार प्रदर्शन बैठके कैशियर यांनी केले.

पाहुणे म्हणून ग्राहकांवे हित जोपासण्यासाठी ग्राहकानेकायाकाय करावे, याचाबत सर्व आमदार अमित सुभाषराव झनक तथा वाशिमजिल्हाकांग्रेसकमिटी वाशिम यांनी केले. त्यांचे समवेत प्रमुख

यांनी केले तर आभार प्रदर्शन बैठके कैशियर यांनी केले.

पाहुणे म्हणून ग्राहकांवे हित जोपासण्यासाठी ग्राहकानेकायाकाय करावे, याचाबत सर्व आमदार अमित सुभाषराव झनक तथा वाशिमजिल्हाकांग्रेसकमिटी वाशिम यांनी केले. त्यांचे समवेत प्रमुख

यांनी केले तर आभार प्रदर्शन बैठके कैशियर यांनी केले.

पाहुणे म्हणून ग्राहकांवे हित जोपासण्यासाठी ग्राहकानेकायाकाय करावे, याचाबत सर्व आमदार अमित सुभाषराव झनक तथा वाशिमजिल्हाकांग्रेसकमिटी वाशिम यांनी केले. त्यांचे समवेत प्रमुख

यांनी केले तर आभार प्रदर्शन बैठके कैशियर यांनी केले.

पाहुणे म्हणून ग्राहकांवे हित जोपासण्यासाठी ग्राहकानेकायाकाय करावे, याचाबत सर्व आमदार अमित सुभाषराव झनक तथा वाशिमजिल्हाकांग्रेसकमिटी वाशिम यांनी केले. त्यांचे समवेत प्रमुख

यांनी केले तर आभार प्रदर्शन बैठके कैशियर यांनी केले.

पाहुणे म्हणून ग्राहकांवे हित जोपासण्यासाठी ग्राहकानेकायाकाय करावे, याचाबत सर्व आमदार अमित सुभाषराव झनक तथा वाशिमजिल्हाकांग्रेसकमिटी वाशिम यांनी केले. त्यांचे समवेत प्रमुख

यांनी केले तर आभार प्रदर्शन बैठके कैशियर यांनी केले.

पाहुणे म्हणून ग्राहकांवे हित जोपासण्यासाठी ग्राहकानेकायाकाय करावे, याचाबत सर्व आमदार अमित सुभाषराव झनक तथा वाशिमजिल्हाकांग्रेसकमिटी वाशिम यांनी केले. त्यांचे समवेत प्रमुख

यांनी केले तर आभार प्रदर्शन बैठके कैशियर यांनी केले.

पाहुणे म्हणून ग्राहकांवे हित जोपासण्यासाठी ग्राहकानेकायाकाय करावे, याचाबत सर्व आमदार अमित सुभाषराव झनक तथा वाशिमजिल्हाकांग्रेसकमिटी वाशिम यांनी केले. त्यांचे समवेत प्रमुख

यांनी केले तर आभार प्रदर्शन बैठके कैशियर यांनी केले.

पाहुणे म्हणून ग्राहकांवे हित जोपासण्यासाठी ग्राहकानेकायाकाय करावे, याचाबत सर्व आमदार अमित सुभाषराव झनक तथा वाशिमजिल्हाकांग्रेसकमिटी वाशिम यांनी केले. त्यांचे समवेत प्रमुख

यांनी केले तर आभार प्रदर्शन बैठके कैशियर यांनी केले.

पाहुणे म्हणून ग्राहकांवे हित जोपासण्यासाठी ग्राहकानेकायाकाय करावे, याच

पीओपी गणेश मूर्तीवरील बंदी न्यायालयाकडून रद्दबातल

■ महाराष्ट्र प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ९ :

यदाच्या गणेशोत्सवापूर्वी मूर्तीकार आणि गणेशोत्सव मंडळांना मोठा दिलासा मिळाला आहे. मुंबई उच्च न्यायालयाने प्लास्टर ऑफ पैरिस

असणे अपेक्षित आहे.

या निर्णयामुळे भूर्तीकार आणि गणेशोत्सव मंडळांमध्ये समाधानाचं वातावरण निर्माण झाले आहे. मात्र, या मूर्तीचे केवळ कृत्रिम तलावांमध्येच करण्याची सल्ली कायम राहणा असून, नैसर्गिक जलस्रोतांमध्ये विसर्जनास सक्त मनाई करण्यात आली आहे.

न्यायालयात झालेल्या सुनावीदरम्यान, मुख्य न्यायाधीश आलोक आराधे आणि न्यायमूर्ती संदर्भ मारणे याच्या खड्डोपाठाने संपर्क केले की, नैसर्गिक जलस्रोतांमध्ये कोणताही पीओपी मूर्तीचे विसर्जन करण्यास परवानगी देणारा नाही.

केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या (सोपीसोबी) तज समितीने हीच केली होती, त्यानुसार पीओपी मूर्तीचे नैसर्गिक जलस्रोतांमध्ये विसर्जन करण्यास परवानगी देणारा नाही.

केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या (सोपीसोबी) तज समितीने शिफारस केली आहे की, पीओपी मूर्ती तयार करता येतील. परंतु नैसर्गिक जलस्रोतांमध्ये विसर्जन करण्यात विसर्जित करता येणारा नाहीत. सोपीसोबी समितीने असे म्हटले आहे की, अशा मूर्ती फक्त कृत्रिम जलस्रोतांमध्ये विसर्जित केल्या जाऊ शकतात.

पीओपी बनवलेल्या मूर्तीच्या विसर्जनाकाऱ्बत आता राज्य सरकारा विवेकबुद्धी वापरानी लागेल आणि निर्णय घावा लागेल, असे खड्डोपाठाने म्हटले आहे.

आपल्या शारीरिक व्याधीवर मात करण्यासाठी विविध

प्रकाराच्या शारीरिक अवयवांचं दान हल्ली मोद्या प्रमाणात केले जाते. यामध्ये शरीराचा अलंत महाल्याचा भाग ज्याने आणि ही सुधी पाहू शकतो असे नेत्र दान अंतर्यंत महत्वाचे मानले गेले आहे. मृत व्यक्तीचे नेत्रदान केल्याने अनेक अंद्र व्यक्तींना दृष्टी मिळून ते हे जग त्या मृत व्यक्तीच्या डॉक्याने पुन्हा पाहू शकतात. परंतु नेत्रदानाविषयी आपल्याकडे अद्यापी पहिले तेतिकारा प्रमाणात जनजागृती झालेली नाही. म्हणूनच, नेत्रदान म्हणजे नेमक काय? नेत्रदानाचे महत्व काय आ? नेत्रदान काणे आणि केंद्रांने विवारित केला आहे?

■ आपल्या डोळ्याची रचना कशी असते?

■ आपल्या डोळ्याची रचना हि अगदी साथी असते. समोरचा सफेद रांगा भाग म्हणजे आपले बुबुल असते. मधला पिवळा भाग म्हणजे रेटिना आणि मागाचा बाजूला ओटिंक नव्ह असते. बोरेचा प्रकाश हा प्रवार्तित होऊन रेटिना पर्यंत पोहचतो. नंतर इलेक्ट्रिक सेसामध्ये परावर्तित होऊन तो आपल्या मंदूर्पर्यंत पोहचतो.

आपले बुबुल हे अगदी संवेदनशील असते त्याला इजा पोहचली तर दृष्टी जाते. मात्र नेत्रदानामध्ये बुबुलाचा हाच सफेद भाग काढून तो दुसर्या व्यक्तीला परावर्तित करून त्याला दृष्टी मिळून शकतो. नेत्रदानामध्ये केवळ बुबुलाचा हा भाग किंवा संपूर्ण डोळा कट करून तो दुसर्याला लावू शकतो. फक्त मृत व्यक्तीचे डोळे बंद करावेत. त्याच्या डोळायाखाली उरी ठेवावी आणि जांबूजाजूला पंखे किंवा एसी असेल तर तो बंद ठेवावा ज्यामुळे ते डोळे सूक्त नाहीत हि काळजी घावी.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

कोणतीही मृत व्यक्ती असेही १८ वर्षांच्या तरुणांपासून ते २० वर्षांच्या व्यक्तीपैकी नेत्रदान करू शकतो. फक्त मृत व्यक्तीचे व्यक्ती यांच्या संपूर्ण शरीरात नाही काणापासून खाली अजायापूर्वे आपली आपली असेल तर तो बंद ठेवावा ज्यामुळे ते डोळे सूक्त नाहीत हि काळजी घावी.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

कोणतीही मृत व्यक्ती असेही १८ वर्षांच्या तरुणांपासून ते २० वर्षांच्या व्यक्तीपैकी नेत्रदान करू शकतो. फक्त मृत व्यक्तीचे व्यक्ती यांच्या संपूर्ण शरीरात नाही काणापासून खाली अजायापूर्वे आपली आपली असेल तर तो बंद ठेवावा ज्यामुळे ते डोळे सूक्त नाहीत हि काळजी घावी.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण मृत व्यक्तीचे डोळेच साधारण पर्ने संशक्त असल्यामुळे ते अंद्र व्यक्तीला लावले जातात.

नेत्रदानाची प्रक्रिया ते १५ ते २० मिनिटांची असते. आणि ज्या व्यक्तीला डोळ्यांच्या दान दिलेले आहे तो डोळे दुसर्याचे असल्यान्वय त्याला देणारा ठेवावा ज्यामुळे ते डोळे सूक्त नाहीत हि काळजी घावी.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण मृत व्यक्तीचे डोळेच साधारण पर्ने संशक्त असल्यामुळे ते अंद्र व्यक्तीला लावले जातात.

नेत्रदानाची प्रक्रिया ते १५ ते २० मिनिटांची असते. आणि ज्या व्यक्तीला डोळ्यांच्या दान दिलेले आहे तो डोळे दुसर्याचे असल्यान्वय त्याला देणारा ठेवावा ज्यामुळे ते डोळे सूक्त नाहीत हि काळजी घावी.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण मृत व्यक्तीचे डोळेच साधारण पर्ने संशक्त असल्यामुळे ते अंद्र व्यक्तीला लावले जातात.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण मृत व्यक्तीचे डोळेच साधारण पर्ने संशक्त असल्यामुळे ते अंद्र व्यक्तीला लावले जातात.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण मृत व्यक्तीचे डोळेच साधारण पर्ने संशक्त असल्यामुळे ते अंद्र व्यक्तीला लावले जातात.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण मृत व्यक्तीचे डोळेच साधारण पर्ने संशक्त असल्यामुळे ते अंद्र व्यक्तीला लावले जातात.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण मृत व्यक्तीचे डोळेच साधारण पर्ने संशक्त असल्यामुळे ते अंद्र व्यक्तीला लावले जातात.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण मृत व्यक्तीचे डोळेच साधारण पर्ने संशक्त असल्यामुळे ते अंद्र व्यक्तीला लावले जातात.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण मृत व्यक्तीचे डोळेच साधारण पर्ने संशक्त असल्यामुळे ते अंद्र व्यक्तीला लावले जातात.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण मृत व्यक्तीचे डोळेच साधारण पर्ने संशक्त असल्यामुळे ते अंद्र व्यक्तीला लावले जातात.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण मृत व्यक्तीचे डोळेच साधारण पर्ने संशक्त असल्यामुळे ते अंद्र व्यक्तीला लावले जातात.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण मृत व्यक्तीचे डोळेच साधारण पर्ने संशक्त असल्यामुळे ते अंद्र व्यक्तीला लावले जातात.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण मृत व्यक्तीचे डोळेच साधारण पर्ने संशक्त असल्यामुळे ते अंद्र व्यक्तीला लावले जातात.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण मृत व्यक्तीचे डोळेच साधारण पर्ने संशक्त असल्यामुळे ते अंद्र व्यक्तीला लावले जातात.

नेत्रदान काणा कोण करू शकतो?

रक्कुरवटा होत नसतो त्यामुळे कोणताही असेही नेत्रदान करू शकतात. रक्कुरवटा तरुण म